

Grup de lucru: Sisteme de administrare arii protejate: centralizat versus descentralizat

Facilitatori:

Erika Stanciu (ProPark – **Fundația** pentru Arii Protejate),
Tamas Papp (Milvus Group)

Concluzii

Subiecte abordate

1. Ce sistem de guvernare și management ne dorim pentru AP din România?
2. Care sunt condițiile minime pe care trebuie să le asigure Statul pentru modelul propus?
3. Ce trebuie/pot să-și asume administratorii?
4. Ce trebuie/pot să-și asume proprietarii?

Rezultatele grupului de lucru

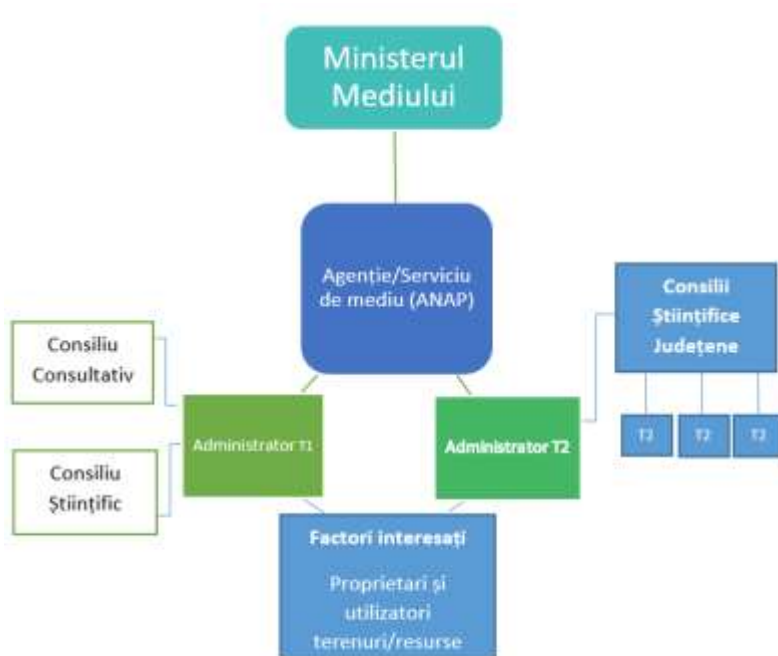

Figura 1 – Propunerea sistemului de guvernare al ariilor protejate în România

Sinteză responsabilități:

Ministerul Mediului – Reglementare, Asigura bugetul, Corelarea programelor de finanțare, politici, aproba planurile de management

ANANP – Coordonare tehnica (ghiduri), viziune și strategie, expertiza tehnică, pregătire profesională, evaluare management, administrarea ariilor protejate « orfane », asigură bază de date,

Administratorii de arii protejate – capacitate tehnică, sistem evaluare internă, adaptare viziune și obiective de management, facilitare management participativ (asociere, co-management) participare proactivă în rețeaua de arii protejate, asigură resurse umane

Proprietari de terenuri și utilizatori de resurse naturale: Co-interesare societate civilă, participa la luarea deciziilor cu privire la zonare, utilizare resurse, etc, respecta legile, sprijina managementul ariei protejate

Concluzii:

- Ne dorim un sistem de guvernanță/management la care să poată participa orice entitate ce dorește să-și asume responsabilități în managementul ariilor protejate.
- Considerăm că este nevoie de o entitate guvernamentală (ex: Agenția Națională pentru Arii Protejate) care să aibă rol de coordonare și să-și asume sarcini legate de managementul ariilor protejate numai pentru cele orfane (vezi propunere responsabilități mai jos). Aceasta entitate se constituie în structura de coordonare tehnică a autorității centrale care răspunde de arii protejate (Minister).
- Toate ariile protejate trebuie să aibă administratori, complexitatea echipei de administrare/management stabilindu-se în funcție de complexitatea ariei protejate. Este de dorit ca administratorii să lucreze cu consilii științifice și consilii consultative la fiecare arie protejată pentru a asigura astfel un management colaborativ (Administrare de tip 1 - Arii protejate cu propriul Consiliu Științific și Consiliu Consultativ). Pot exista situații în care consiliile științifice regionale pot răspunde la nevoile de luare de decizii strategice pentru mai multe arii protejate (de dimensiuni mici sau complexitate mai mică – Administrare Tip 2)

Rolul și responsabilitățile diversilor actori din schema de mai sus au fost discutate de grupuri de lucru, rezultatele fiind prezentate mai jos:

Ministerul Mediului

- Stabilește și adaptează politicile și domeniile ariilor protejate
- Creează cadrul legislative pentru funcționarea/administrarea ariilor protejate
- Înființează autoritatea subcontractată care va coordona și administra sistemul de arii protejate
- Aprobă planurile de management și planul de acțiune pentru specii și habitate și regulamentul ariei protejate
- Asigură finanțarea funcționalității administrării ariilor protejate
- Asigură plăți Natura 2000 (conform Policii Agricole Comune)
- Plăți compensatorii

Agencia Națională pentru Arii Protejate

- Coordonează sistemul de arii protejate (încheie contracte de administrare, asigură administrarea ariilor protejate neatribuite)
- Stabilesc criteriile de evaluare/permanență a administratorilor
- Stabilește și gestionează baze de date pentru biodiversitate
- Dimensionează și asigură personalul specializat în cadrul propriei structuri
- Emite avize în ariile protejate neatribuite pentru planuri și perioade
- Elaborează în colaborare cu Ministerul Mediului, strategia de administrare a ariilor protejate, strategia de comunicare, strategia de atragere a fondurilor pentru finanțarea ariilor protejate
- Elaborează strategia pentru dezvoltarea parteneriatelor și găsirea măsurilor inovatoare de gestionarea durabilă a resurselor naturale
- Înființarea Consiliilor Științifice județene/regionale și asigurarea cadrului de funcționare
- Strategia de instruire a personalului de administrare
- Strategie de educație ecologică în colaborare cu Ministerul Educației
- Avizează planurile de management și planurile de acțiune a ariilor protejate care nu sunt administrate de către ANANP

Administratorul ariei protejate

Darea în administrare pe criterii:

- Cu structură
- Fără structură
- Sistem motivațional pentru proiecte depuse, aprobate și finalizate cu succes
- Plata servicii administrate – sumă în funcție de gradul de complexitate
- Obligații minime
- Flexibilitate în management - co-management la nivel local/regional și pe categorii de activități

Proprietari și administrator de resurse naturale:

Notă – Grupul a analizat doar acest segment al factorilor interesați, deoarece este segmentul cel mai afectat de eventuale restricții impuse în aria protejată. Acest grup este cel care poate și trebuie să beneficieze cu prioritate de avantajele/opportunitățile pe care le construiește un administrator eficient al unei arii protejate funcționale.

- Crearea unui cadru legal pentru acordarea plăților compensatorii alături de alte facilități (e.g scutiri de impozite, etichete Natura 2000, etc.)
- Alocare resurse financiare pentru plăți compensatorii
- Creare cadru legal pentru introducerea terenurilor în ZPI/ZPS
- Consultare UAT-uri în procesul de avizare a planului de management la nivel inter-ministerial
- Aplicarea legislației de cadastru în arii protejate
- Crearea unei platforme electronice cu informații cadastrale pentru zonele cu arii protejate
- Consultarea proprietarilor în procedurile SEA (studiu de evaluare adecvată)
- Informarea proprietarilor asupra: statutului ariilor protejate, măsurile de conservare, plăți compensatorii, facilități, etc.
- Consultare în procesul de elaborare plan de management și alte subiecte
- Crearea facilităților pentru asociere și implementare de proiecte
- Parteneriate pentru implementarea activităților din planurile de management
- Consultare în Consiliul Consultativ (CCA) și asistență în grupuri de interese
- Educație ecologică în școli și comunități (tabere, concursuri, etc)
- Participare în procesul de consultare al ariei protejate
- Desemnare lideri locali pentru grupuri de interese (planuri de management, proiecte, strategii, probleme, etc)
- Asocierea proprietarilor pentru diverse activități ce privesc aria protejată
- Accesare plăți compensatorii
- Respectarea măsurilor specificate în planul de management

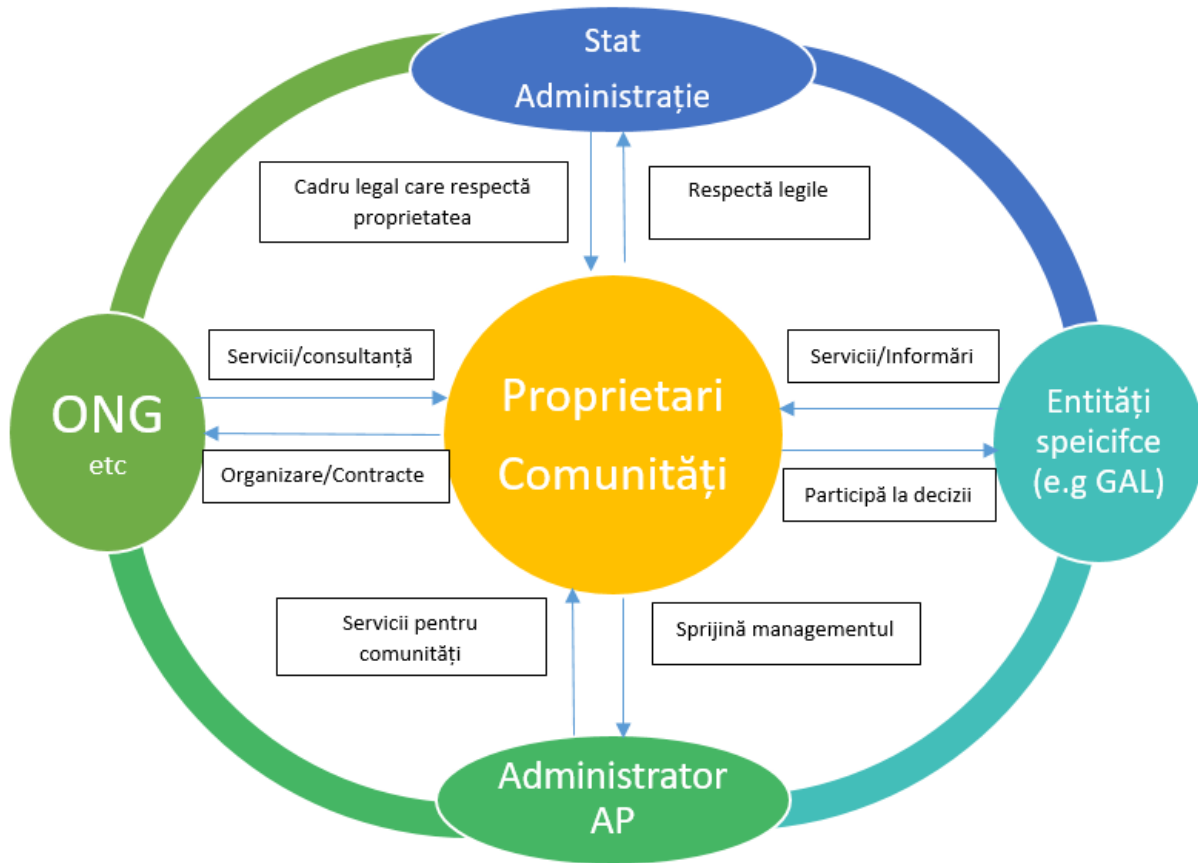

Figura 2. Conexiunea factorilor interesați în raport cu proprietarii de resurse naturale